

EINDEJAARSTOESPRAAK VAN MEVROUW ELIANE TILLIEUX,
KAMERVOORZITSTER

Beste collega's,

We zijn aan het einde gekomen van een jaar dat even complex was als het vorige. Tegen wil en dank hebben we geleerd om op het ritme van de pandemie te leven, surfend van de ene golf naar de andere, terwijl we ons continu aanpassen aan de situatie.

In september heeft de bijzondere commissie voor het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België, die ingesteld werd in 2020, haar eindrapport uitgebracht. In augustus werd de pandemiewet, de wet betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie, na een lang wetgevingstechnisch parcours aangenomen. Dat was een compleet nieuwe procedure in het parlement! Zoals u zich wellicht nog herinnert, werd toen besloten dat het wetsontwerp zou worden besproken in een debat en hoorzittingen hier in het parlement, direct nadat de regering de eerste lezing had goedgekeurd.

De coronacrisis was prominent aanwezig in onze debatten, zoals blijkt uit het indrukwekkende arsenaal aan wetgeving dat we aangenomen hebben. Zo hebben we tijdelijke coronasteunmaatregelen goedgekeurd en werd ons Nationaal Plan voor Herstel en Veerkracht goedgekeurd door de Europese instanties.

Maar er kwamen nog vele andere aangelegenheden aan bod die een rechtstreekse impact hebben op het dagelijks leven van de bevolking; ik denk bijvoorbeeld aan het overzichtelijker maken van de energiefactuur, de kwestie van de energieprijzen of ook de controle op de elektriciteitsmarkt.

Ik doe slechts een greep uit de andere domeinen waarin er concrete stappen vooruit gezet werden: het rouwverlof werd uitgebreid, broers en zussen van gescheiden ouders hebben voortaan het recht om samen te blijven, en de Grondwet werd herzien om het recht op volledige inclusie in de samenleving te waarborgen voor personen met een handicap.

De Kamer zet zich al geruime tijd in voor de uitbouw van een inclusieve samenleving, via haar parlementaire werkzaamheden, via haar infrastructuur of als werkgever. Onze debatten kunnen nu gemakkelijker gevolgd worden door doven en slechthorenden doordat het vragenuurtje tijdens de plenaire vergadering getolkt wordt in gebarentaal. Nu

het einde van het jaar nadert, heb ik de diensten van de Kamer verzocht om dat project vanaf januari samen met de betrokken verenigingen een eerste keer te evalueren.

Ik ben me terdege bewust van de weg die we nog moeten afleggen. Ik heb dan ook gevraagd om een werkgroep op te richten die zal onderzoeken hoe we de fysieke – en digitale – toegankelijkheid van onze instelling nog kunnen verbeteren. Dat is een belangrijk gegeven voor de democratische slagkracht en de effectieve transparantie van onze werkzaamheden.

Een andere belangrijke bijzondere commissie, belast met het onderzoek over Congo-Vrijstaat (1885-1908) en het Belgisch koloniaal verleden in Congo (1908-1960), de impact hiervan en de gevolgen die hieraan dienen gegeven te worden heeft het voorbije jaar tal van experts gehoord. Hun rapporten werden bezorgd aan de overheden van de betrokken landen en zijn beschikbaar op onze website.

Wat milieu betreft, werden er verschillende belangrijke initiatieven genomen, waaronder een resolutie over de COP26 en een wet voor een groenere mobiliteit. Begin december heeft de Kamer het voortouw genomen door een voorstel van resolutie aan te nemen dat ertoe strekt ecocide als misdaad op te nemen in het internationaal strafrecht. Zo vraagt ons Parlement als eerste in Europa het Internationaal Strafhof in Den Haag ecocide als misdaad te erkennen. Dat is niet niks!

Gisteren hebben we de begroting 2022 van de Kamer aangenomen, en een deel daarvan werd geoormerkt voor het behoud van het patrimonium van de Kamer. Met het Fonds voor duurzaamheid zullen we over meerdere jaren investeringen kunnen financieren in energiebesparende ingrepen, zoals isolatie, fotovoltaïsche panelen of hybride voertuigen. Ook zullen we kunnen investeren in duurzame maatregelen, zoals bijvoorbeeld het vergroenen van de binnenpleinen. Meer dan ooit is het van essentieel belang dat dit historische, maar tegelijk moderne patrimonium opgewaardeerd wordt.

In dat opzicht werd de Tondo, onze passerelle die in 2021 werd ingehuldigd en een teken is van de verbondenheid tussen het Paleis der Natie en het Forum, bekroond in de gespecialiseerde pers en dingt hij momenteel mee naar de visit.brussels Awards 2022, een prijs voor markante culturele en toeristische initiatieven in de hoofdstad. Het voorbije jaar hebben talrijke bezoekers onze loopbrug bezichtigd. De Tondo is bovendien een van de zowat 500 projecten die geselecteerd werden voor de prijs van de Europese Unie voor hedendaagse architectuur, de Mies van der Rohe Award 2022. In april weten we of de Tondo als winnaar uit de bus komt, wat onze instelling nog meer op de kaart zou zetten in België en in Europa.

Beste collega's,

Vanaf januari 2022 wacht ons een ander belangrijk dossier. Het voorzitterschap van de Europese Unie, dat ons land opneemt in januari 2024, zal een grote impact hebben op onze werkzaamheden in Kamer en Senaat. De diensten gaan nu al van start met de voorbereiding. Onze beide assemblees werken samen om dat voorzitterschap tot een goed einde te brengen. Ik wil het EU-voorzitterschap graag aangrijpen om de synergieën tussen

onze beide assemblees te versterken en om aan te tonen dat ons land een toonbeeld is van democratie in de EU. Ik wil er dan ook aan herinneren dat er in oktober burgerdebatten over de toekomst van Europa gevoerd werden in ons halfroond.

De participatieve dimensie wordt immers allengs een fundamenteel gegeven voor het creëren van een draagvlak. Het is ons aller taak om dit concreet gestalte te geven. Want, om Pierre Mendès-France te parafraseren, de democratie is nooit verworven, omdat ze voornamelijk afhangt van de wil van de burgers en ze een permanente inspanning vergt.

Beste collega's,

Nu dit jaar op zijn einde loopt, wil ik de griffier en het voltallige personeel van de Kamer bedanken, dat nogmaals in alle omstandigheden efficiënt is blijven werken terwijl het aantal vergaderingen hand over hand bleef toenemen. Mijn dank gaat ook uit naar de regering voor haar beschikbaarheid en de journalisten die onze werkzaamheden gevolgd hebben. Ten slotte mag ik ook de militaire commandant niet vergeten, net zomin als alle personeelsleden die instaan voor onze veiligheid in het Paleis der Natie.

Ik wil ook u bedanken, voor uw dagelijkse inzet voor onze bevolking en onze democratie, voor uw talrijke - soms felle - discussies. Meer dan ooit wens ik u allen een goede gezondheid en veel succes in het nieuwe jaar.

* * * *